

Film – översikt, fördjupning och frågor

1. Arne och Josefin – När psykiskt lidande uttrycks i kroppsliga besvär

Medverkande skådespelare: Per Graffman, Adriana Savin

Översikt

En äldre man söker hjälp på en akutmottagning för bröstsmärtor som inte visar sig bero på hjärtat utan på sorg och ensamhet. Under samtalet växer bilden fram av en djup livströtthet efter förlusten av hans hustru. Han försöker tona ned det hela och vill åka hem, men läkaren uppmärksammar hans oro och uppgivenhet och misstänker att han tänker på självmord som en utväg.

När dottern Josefin kommer in i samtalet förändras situationen. Hennes berättelse om konsekvenserna av faderns förlust och den förändring han genomgått blir nyckeln till förståelse för hans lidande. Far och dotter kan för första gången tala om det som hänt ur sina respektive perspektiv.

Fördjupning

Samtalet visar hur psykiskt lidande ofta uttrycks i kroppsliga symtom. Akutläkaren hjälper Arne att förskjuta fokus från de kroppsliga besvären till det emotionella lidandet utan att han känner sig missförstådd eller överkörd.

Den professionella hållningen präglas av intresse, engagemang och empati. Genom bekräftelse och normalisering skapas tillit och förutsättningar för att acceptera hjälp med de psykiska svårigheterna.

Samtalet är ett exempel på hur ett gott möte, där patienten får tala om både resurser och problem, kan leda till gemensam förståelse – och hur närståendes iakttagelser kan bidra till att fördjupa förståelsen av patientens situation.

Diskussionsfrågor

1. Hur kan vårdpersonal prata om kroppsliga symtom som döljer emotionell smärta utan att patienten känner sig missförstådd?
2. Vilken betydelse har tystnaden i detta samtal?
3. Hur påverkar dotterns närvaro samspelet mellan patient och läkare?
4. Hur kan man förmedla engagemang och intresse på ett trovärdigt sätt?
5. Hur kan man närma sig existentiella frågor i en medicinsk kontext utan att gå utanför sitt uppdrag?